

Skolehelsetjeneste og helsestasjon må styrkes

Stramme kommunale budsjetter gjør at helsesøstre, helsestasjons- og skoleleger er i ferd med å bli mangelvare.

Det skal være lett å oppsøke helsestasjons- og skolehelsetjenesten, enten det gjelder små eller store problemer. Alle norske kommuner er lovpålagt å tilby denne type tjenester (1).

Mangelen på helsesøstre bekymrer

Allmennlegene er opptatt av hvordan legetjenestene i kommunene kan organiseres til det beste for barn og unge. Med dette som bakteppe samlet styret i Allmennlegeforeningen helsesøstre, fysioterapeuter, psykologer og representanter fra helseforvaltningen og fagforeninger til workshop om fremtidens skolehelsetjeneste og helsestasjon.

Kari Sollien, leder av Allmennlegeforeningen, åpnet workshopen. Hun startet med å uttrykke bekymring for mangelen på helsesøstre og trakk frem skolen til datteren som eksempel.

– Datteren min har gått på ungdomsskolen i et og et halvt år. Hun vet hvor helsesøster har kontor, men har aldri sett henne, sa hun. Beregninger viser at det i dag er 822 elever per helsesøster.

Kan fastlegene brukes mer?

Helsestasjonslegen og skolelegen er viktige aktører i helsefremmende og forebyggende arbeid. Men de fleste helsestasjoner og skolehelsetjenesten har kun tilgang på lege noen få timer hver uke. Kirsten Rokstad, styremedlem i Allmennlegeforeningen, presenterte resultatene fra et prøveprosjekt i Bergen. Her ble dårlig tilgang på leger forsøkt løst ved å involvere fastlegene. Som et alternativ til helseundersøkelsen på helsesta-

sjon skulle skoleundersøkelsen gjennomføres hos fastlegene.

Evalueringen viste at både fastleger, helsesøstre og foreldre var fornøyde med løsningen. Det bidro også til å bedre samarbeidet mellom fastlegene og helsesøstrene.

Ny organisering

– Når vi har få legerressurser i disse tjenestene, bør vi se om vi kan organisere oss annerledes slik at barn og unge kan få et enda bedre helsetilbud. Kanskje er løsningen å gi fastlegene ansvaret for det individrettede forebyggingsarbeidet – og gi skolelegene og helsestasjonslegene ansvaret for å jobbe med å forebygge rus, mobbing og psykiske lidelser i barnehager og på skoler, spurte Kirsten Rokstad. Hun presiserte at løsningen ikke nødvendigvis er overførbar til alle kommuner.

Innspillene fra workshopen danner et viktig grunnlag når Allmennlegeforeningen nå går i gang med å utarbeide et policynotat om fremtidens helsestasjons- og skolehelsetjeneste.

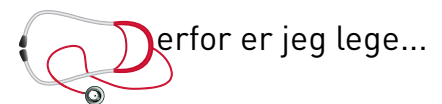
Les mer om prøveprosjektet i Bergen her: legeforeningen.no/PageFiles/172600/skolestart_Utposten_2_2014w.pdf

Sara Underland Mjelva

sara.underland.mjelva@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Litteratur

1. Kongsvik LT. Skolehelsetjenesten – en viktig arena for forebygging. Tidsskr Nor Legeforen 2014; 134: 370

Lært verdien av hardt arbeid

Som liten jente tenkte jeg at legerket måtte være fint – da kunne jeg hjelpe andre. Jeg vet ikke når medisinstudiet ble et reellt mål. Jeg tok ingen realfag på videregående skole, og måtte innom Bjørknes privatskole. Studier i Norge var det eneste alternativet for meg da, å reise til Øst-Europa så jeg på som et direkte nederlag. Karakterer begrenset meg – jeg reiste til Ungarn.

Det er den beste beslutningen jeg har tatt! Man kan si hva man vil om helsesystemet i Ungarn generelt, og hersketeknikkene som herjer blant professorer spesielt – jeg ville ikke valgt annerledes. Foruten solid teoretisk kunnskap fikk jeg mange erfaringer og egenskaper; utholdenhet, nysgjerrighet og uavhengighet – og jeg lærte verdien av hardt arbeid og gode venners støtte.

Som turnuslege i Tønsberg er det ikke vanskelig å se at vi har det godt i Norge. Hva hadde pasientene sagt om de måtte ha med eget toalett-papir og håndsåpe når de skulle legges inn? Eller om ansatte måtte kjøpe egne uniformer? Det var en vanlig situasjon i Budapest – da sparer de penger som kan brukes på medisiner og annet utstyr.

Som fersk turnuslege ble jeg tatt veldig godt imot, og samtidig kastet ut i det. Etter å ha jobbet halvannet år er min overordnede visjon fortsatt den samme – nemlig ønsket om å hjelpe. I hverdagen er det derimot krigen mot DIPS og klokken som regjerer. I et travelt akutt-mottak er produksjon av inntektsjournaler det aller viktigste, tiden tilbringes mer med hendene på tastaturet, enn på pasienten. Samtidig lærer jeg jo vanvittig mye hver eneste dag! Jeg har aldri angret – hverken på valg av studiested eller yrke.

Cora Mjeldheim Wærp

Turnuslege, Sykehuset i Vestfold

Se videointervju her: legeforeningen.no/derfor

Allmennlegene er opptatt av hvordan legetjenestene i kommunene kan organiseres til det beste for barn og unge. Her representert ved styret i allmennlegeforeningen. Foto Camilla Fagerholt Storli